

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנים

ממורינו דאש

הישיבה שליט"א

פרשת וירא

תשפ"ד

- פנימי -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ליל שישי פרישת לך לך תשפ"ד

אבינו שילך לארץ ישראל, שזה נקודת היעד, אבל לא גילה לו מיד איזה ארץ, כדי לחבבה בעיניו, בפשטות הפשוט לחבב את ארץ ישראל לאברהם אבינו, כי הבן אדם חושק יותר בדבר שקשה להשיג, וזה מקבל אצלו חשיבות, אבל יכול להיות שהפשט הוא כדי לראות את החביבות של הקב"ה לאברהם, הקב"ה אומר ליהודי, אני רוצה שתלך כאן ותלך שם, ואתה לא יודע לאן, אני לא אגיד לך לאן, כי אני אוהב אותך, לחבבה בעיניו.

הנסיונות – אהבה מהקב"ה

בן אדם שואל, מה מוטל עלי לעשות, פיטרו אותי מעבודה אחת, ועכשיו מעבודה אחרת, שהקב"ה כבר יגיד לי מה הוא רוצה ממני, הקב"ה אומר לאברהם אבינו אני לא אגיד לך לאן ללכת, כדי לחבבה בעיניו ולתת שכר על כל דיבור, אנשים עוברים מניעות עצומות ונסיונות קשים, והדברים האלו מביאים את האדם לאהבה וחביבות להקב"ה, הוא מתחיל להרגיש שהקב"ה אוהב אותו, הדברים האלו הן במקום מגורים, כמו שהיה אצל אברהם אבינו, שבן אדם עובר ממקום למקום, והן בעבודה כשעובר ממקום למקום, והן שאר טלטולים שהיהודי עובר, אם זה בבית, אם זה עם ילדיו, ואם זה עם הבן אדם עצמו, ואם זה בשיעורי תורה שלו.

אל הארץ אשר אראך, הקב"ה לא מספר לאף

זוכים לדבר מרבינו

ב"ה שאנחנו זוכים להתאסף שוב ולדבר מרבינו, כמה אנחנו צריכים להודות להקב"ה על זה, כי הס"מ כל כך שונא את רבינו, הוא כל כך מפחד מרבינו, הוא מפחד שיהודי יבוא לרבינו, כי רבינו יפתח ליהודי את כל השערים וכל החומות ויביא אותו מיד להקב"ה, רבינו לוקח יהודי מהבוץ ומעלה אותו מיד להקב"ה, והס"מ לא יכול לשרוד את הדבר הזה, ולכן הוא גורם להרבה לשון הרע, ולבלבולים, ולחלישות הדעת, העיקר שיעזבו את רבינו, ולכן כשאנו זוכים להתאסף שוב ולשבת כאן ולדבר מרבינו, אנחנו חייבים להודות להקב"ה על המתנה העצומה הזאת שאפשר לדבר כאן מרבינו ועצותיו.

לחבבה עליו

בפרשה אנו רואים, ויאמר ד' אל אברם לך ממצר וממולדתך ומבית אביך, והקב"ה לא מוכן להגיד לאן, אל הארץ אשר אראך, הקב"ה לא אומר מה הוא רוצה מאברהם אבינו, אנשים מסתובבים עם שאלה, מה הקב"ה רוצה ממני, אני רואה שעובר עלי מה שעובר עלי, אני עובר ממקום אחד למשנהו, אני מבין שהקב"ה רוצה משהו מאיתנו, אבל הקב"ה לא מוכן להגיד מה, תלמדו רש"י תדעו היכן הקב"ה דר, כי רש"י אומר שזה מה שהיה עם אברהם אבינו, רש"י אומר שהקב"ה היה יכול להגיד מיד לאברהם

הבחור שקינא בו, חשב שמהו קורה לו, כי היה בטוח שהבחור הזה עושה חיים, ורק קינא בו להיות כמוהו, ועכשיו הוא רואה שכל אחד עובר בחיים.

הקב"ה אוהב יהודי מטוגן

אנשים צריכים לדעת שהקב"ה אוהב אותם, ולכן הוא מנסה אותם, ולכן הוא מבקש ממנו שיחזיק מעמד, ואם הוא יחזיק מעמד יחכה לו שכר עצום בגן עדן, אין לנו מושג מה מחכה למי ששורד ומחזיק מעמד ולא נשבר מנסיון, רבינו אמר פעם לר' נתן, אתה יודע את מי הקב"ה אוהב? אם אתה רואה בן אדם שהכל הולך לו כמו שצריך, בחיים לא איחר ולא פספס לתפילה, גם אני ב"ה לא פספסתי תפילה, אבל הכוונה לאנשים שהם מסודרים, הכל הולך להם טוב, הכל דופק, אבל הקב"ה אוהב יהודי מטוגן [א געפרעגלטע איד], יהודי שמתנסה, יהודי שהולך לו כל כך קשה כל תפילה, כל הנחת תפילין, הוא מרגיש שמשמים מייגעים אותו, והוא מחזיק מעמד, אפילו שכל שחרית וכל מנחה וכל ערבית כל כך קשה לו, קשה לו סעודת שבת בבית, קשה לו לעזור לאשתו, אבל הוא שורד, הוא נופל וקם, נופל שוב וקם, יהודי כזה הקב"ה אוהב.

בן אדם חזק

מי נחשב לבן אדם חזק? אצל אומות העולם, בן אדם חזק הוא מי שידוע להיאבק ולנצח במכות, אבל מה נחשב לבן אדם חזק ברוחניות? בן אדם שלא נופל אינו חזק, אולי הוא צדיק אבל לא רואים כאן את החוזק שלו, בן אדם חזק הוא מי שנופל וקם, הוא הולך למקוה ואומר תיקון הכללי, עשרת המזמורים שרבינו נתן לנו, גם אם הוא נפל להיכן שנפל, גם אם פגם כברית, הוא אומר 'מכתם לדוד', ואומר להקב"ה, אני רוצה לשוב בתשובה, אני רוצה להיות ירא שמים, זה יהודי חזק, כמה שהיצר מפיל אותו, הוא שוב חוזר להקב"ה ומתחנן שרוצה להיות ירא שמים, זה חזק.

אחד את התוכניות שלו, ילד נולד ואף אחד לא יודע מה יהיה איתו, הוא נכנס לחדר, ואחרי זה עף לחדר אחר, נכנס לישיבה קטנה, ואחרי זה מעיפים אותו לישיבה אחרת, ואז מחייבים אותו לקחת מלא אברכים שילוו אותו, ואחרי זה שולחים אותו לארץ ישראל, ואחרי זה מצפה לשידוך, והוא שואל ואומר מה רוצים ממנו, התשובה היא, אל הארץ אשר אראך.

כל אחד עובר בחיים

על כל יהודי ויהודי עוברים דברים בחייו, ר' נתן קיבל מכתב מבנו שהוא עובר נסיונות גדולים ומייגעים אותו הרבה משמים, ויש מכתב שר' נתן עונה לבן שלו וכותב לו, וכי אתה חושב שרק אותך מנסים ומייגעים, מנסים הרבה [מ'מוטשעט איטליכן], וגם אותי מנסים ומייגעים, כי על כל אחד עובר משהו, יש טעות לבחורים ואברכים, אני מדבר כעת לבחורים ואברכים אז אני אומר בחורים ואברכים, אבל זה טעות שכל אחד ואחד טועה בזה, אנשים חושבים שיש אנשים מוצלחים שאין להם נסיונות ויש להם הכל, וזה טעות מרה.

ב"ה התחלנו עכשיו את השנה השבע עשרה בישיבה, זה לא פשוט, לשבת לבד עם בחורים כל השנים ללא צוות, ויצא לי לראות כל מיני בחורים שמגיעים מכל מיני בתים, פעם אחת הגיע אלי בחור, שאומר שאף אחד לא מסתכל עליו, הוא כל כך שבור, לאבא שלו לא מעניין ממנו, ואמא שלו לא מכינה לו אוכל וכו', שאלתי אותו במי הוא מקנא, אז הוא הראה על בחור מסויים, אמרתי לו, מצויין, לך אליו ותבקש ממנו אם הוא יכול להזמין אותך לארוחת ערב אצלם הביתה, אני ידעתי את המצב שם, והוא ניגש לבחור ושואל אותו אם הוא יכול לאכול איתו היום ארוחת ערב, הבחור ענה לו בוודאי, ושיבוא אליו כשמסיימים את הישיבה בערב, אחרי שסיימו את הישיבה הוא מגיע לבחור, ורואה שהבחור מוציא שקית עם פריכיות אורז, ואומר לו: זה ארוחת ערב שלי, אין לי אבא ואין לי אמא ואין לי בית, זה מה שאני אוכל!

מתי כבר אתארס

יש בחורים שאומרים, שלפחות יגידו להם מתי יתארסו, הם מוכנים לחכות, גם אם יגידו להם שזה יהיה בעוד ג' או ה' שנים, העיקר שיגידו להם מה התוכנית, אנשים שואלים, מתי כבר יהיה לי כסף, מתי אוכל לכסות את החובות, שרק יגידו לי מתי זה יקרה, והקב"ה עונה, אני לא רוצה להגיד מה התוכנית, לך לך מארצך אל הארץ אשר אראך, אני אראה לך בהמשך בדיוק מה התוכנית, כעת אני רוצה לחבכה בעיניו, אני רוצה קשר וחביבות, כי מתי בן אדם זוכר שיש הקב"ה בעולם, מתי הבן אדם זוכר לקחת תהלים, וזוכר לשוב בתשובה, כשלא הולך לו טוב, כשהוא לא ידוע מה יהיה, כשכבית לא כל כך פשוט, כשהעסק מזדעזע, ואז הוא נזכר ללכת לבית כנסת להתפלל שחרית מנחה מעריב.

חוב קדוש להתפלל במנין

התפילות של שחרית מנחה מעריב, חייב כל אחד למסור את נפשו עליהם, היום יש אברכים שזה מאוד קשה להם, אולי הדור הקודם לא יודע על מה אני מדבר, אבל יש אברכים צעירים שזה קשה להם מאוד, הוא לא מביין בכלל למה שילך להתפלל מנחה באמצע היום, הוא באמצע להשיג כסף, באמצע לחפש חניה, באמצע לחפש משהו לאשתו, ושאר בלבולים ועיסוקים, למה שיעצור למנחה, אבל אתם חייבים לדעת שבג' תפילות אלו חייבים להיות כאבן איתן, כי זה מה שמחזיק את היהודי ליהודי, וכאן בעיר אין שום תירוצים להתפלל בלי מנין, יש בכל פינה מנייני תפילה לרוב, גם בקריה אני לא יודע אם יש תירוץ, בעז"ה יבנו עוד בתי כנסת ויהיה עוד מניינים, ועוד חדרי תפילה, וגם אם יש לכם תור דחוף למשהו, תעזבו הכל ותבואו להתפלל במנין, אנשים לא מתפללים ואחרי זה מלאים בטענות להקב"ה.

ברוך השם שאצל הוריי לא היה כל הכלים הטכנולוגים, ולכן גדלתי ולא ידעתי בכלל שיש דבר כזה של צפיית סרטים, וכשפתחתי את הישיבה הייתי צריך לקחת משרד באיזה מקום, ולידינו היה שם משרד, ובחור ישב שם עשר שעות ברצף, ושאלתי אותו מה הוא יכול לעשות כל כך הרבה שעות לבד, אפילו חלון לא היה שם, הוא אומר שהוא לא צופה בכלל ולא בעבירות, הוא רק רואה שני אנשים נאבקים בתחרות כוחות, לא חלמתי בכלל שיש דבר כזה, האמת שרבינו מביא כגון זה בליקוטי מוהר"ן, שלמלכי העולם יש תענוג שמביאים לפניהם בהמות שצריכים לריב זה בזה, אחד מפיל את השני ומריעים, מוהרא"ש היה אומר את זה בשיעורים שהיום עושים את זה עם אנשים כבהמות, ואני רואה איך הבחור מתלהב מזה, עד היום הדבר לא נכנס לי לראש, כבר עברו שבע עשרה שנה, איך יכול להיות ששני אנשים נאבקים סתם על במה, וכל אחד מנסה להפיל את השני, ויורד דם, ואנשים מוחאים כפיים, והאמת היא שכל הרעיון של בן אדם חזק, זה שהוא מקבל מכות, אבל הוא קם והוא מחזיר.

בן אדם חזק – מגיע לביהכ"נ אחרי שנפל

יהודי נפל ופגם, אבל הוא קם, ונוטל את ידיו והולך להתפלל מנחה, זה יהודי חזק, גם אם יגידו לו שהמקום שלו הוא לא בבית מדרש, אבל הוא אומר, שהוא לא עוזב את הקב"ה, זה בן אדם חזק, גם אם הבן אדם החליט בתחילת השנה להתנהג טוב, קיבל על עצמו המון קבלות, והוא רואה את עצמו בחשוון, ואין כלום, הוא מרגיש שהוא צריך שוב את כל האלול והתשרי, אבל הוא לא נשבר, הוא מגיע לבית המדרש למנחה, נוטל ידיו, לובש כובע וחליפה ומדבר להקב"ה, וידבר, אשרי, זה בן אדם חזק, זה מה שלומדים מאברהם אבינו, שלא ידע לאן הקב"ה רוצה להוליך אותו, אבל הלך ועשה את רצון השם.

וכדומה, אני מדבר על שינוי הטבע ממש ושינוי המידות באדם, בן אדם כבר התרגל עשרות שנים בלי להתפלל, או בלי לכוין בתפילה, או לכעוס וכדומה, אם לוקחים את העצה של התבודדות ותפילה, ומבקשים על זה כל יום, רבש"ע עזור לי אני רוצה להתפלל במנין, אני לא רוצה לכעוס, יום אחד הנס קורה.

סבלנות לתפילה

תתפללו על זה להקב"ה, רבונו של עולם למה אין לי סבלנות למנין, וזה לא קשור בכלל לזה שהבן אדם עסוק, כי הרי רואים שאחרי התפילה יש לו הרבה זמן לדבר, והוא לא ממחר לאף מקום, זה מלחמה פנימית של קדושה וטומאה, בן אדם רק רוצה שיסיימו את התפילה, וצועק על החזן שמתפלל לאט, ואחרי התפילה הוא עושה קפה יושב ומפטפט, העצה לזה הוא רק תפילה והתבודדות, רבש"ע עזור לי להתפלל במנין.

כל סדר היום – לפי המניינים

כל אחד צריך לתכנן את סדר יומו לפי מנייני התפילה, כשבן אדם רוצה לצאת לנפוש, הוא חייב לדעת, שהוא יהודי, והוא חייב שחרית מנחה מעריב במנין, ויבדוק היכן הוא יהיה והיכן יתפלל, הולכים להזיז את השעון לשעון חורף, והשבתות אחה"צ מתקצרות והולכות, כשאברך הולך לתפוס תנומה אחה"צ, הוא חייב שיהיה לו עול לקום, אי אפשר לישון בלי חשבון, הרי עוד מעט מגיע זמן תפילת מנחה, חייבים ללכת לבית הכנסת להתפלל, תזכרו לבקש על זה.

התקשרות לצדיק

נעבור לפרשה של לוט, יש כאן דבר פלא, לוט הרי היה מי שהיה, אין צורך לפרט מי הוא היה, כשרוצים להגיד משהו ששוכב שיכור בתוך לכלוך, אומרים שיכור כמו לוט, ואיפה בדיוק הוא בחר לגור, הוא חיפש מקום, ומצא

לא אשחית בעבור העשרה – תפילה במנין

בשבוע הבא אנחנו נלמד על התפילות של אברהם אבינו על העיר סדום, טען טענות להקב"ה כדי להצילם, קודם ביקש אם יהיה חמישים צדיקים, וארבעים וכו', ובסוף התפילה האחרונה שלו היתה אולי יש שם עשרה צדיקים, ובזוה"ק הסבירו שזה משהו שקשור אלינו, נכון שהסיפור היה בסדום, אבל התורה הקדושה רוצה ללמד אותנו בזה, שאברהם אבינו טען להקב"ה, גם אם יש כאן גזירה נוראה, אבל אולי יש כאן עשרה אנשים, אולי יש אנשים שמתפללים במנין, ועל זה עונה הקב"ה לא אשחית בעבור העשרה, אם יהודי מתפלל במנין, אני לא אשחית אותו, אני אבטל את כל הגזירות שיש עליו.

בעבור החמישים – לימוד חומש

קודם מתחיל אברהם אבינו עם חמישים, והכוונה על נ' פרשיות התורה [בזוה"ק מקשה אחרי זה שיש נ"ג פרשיות ובזוה"ק מתרץ על זה, עיי"ש], ואברהם אבינו מנסה להמליץ על כל מי שלומד חומש, על כל מי שלומד את פרשיות התורה, והקב"ה עונה על זה לא אשחית בעבור החמישים, אם מישהו לומד חומש הוא ינצל, וכך ממשיך אברהם אבינו בטענות עד הטענה האחרונה, של זכות תפילה בעשרה.

העצה על זה – תפילה והתבודדות

כשאנחנו מתאספים לדבר מרבינו, ומתעוררים בנושא תפילה במנין, אנחנו צריכים לזכור שרבינו נתן לנו עצה על זה, במקום שהדיבורים יכנסו באוזן אחת ויצאו באוזן השניה, אנחנו יכולים להתפלל על זה ולבקש על זה, ולהגיד, רבש"ע, אני רוצה להתפלל במנין, עזור לי להתפלל במנין, תגידו את זה כל יום, ואתם תראו שיום אחד יקרה נס ותתפללו במנין, אני יכול להגיד לכם ממה שראיתי המון פעמים, הן אצלי והן אצל חברים, אני לא מדבר על תפילה של חניה, או על לשלם משכנתא

מרחם עלינו ולא עושה אותנו למשוגעים, כי הוא רוצה שאנחנו נתקן את עצמינו, ולכן זכינו להיות קרובים לצדיק.

היום מאוד קל לחטוא

וגם ללוט ההולך את אברם היה צאן ובקר ואהלים, כל זמן שאנחנו נהיה ליד רבינו ונציית לו, יהיה לנו טוב, רבינו נתן לנו מתנה עשרה מזמורי תהלים, שאף אם נפלנו ופגמנו, אם ראינו משהו לא טוב, או שמענו לא טוב, או עשינו משהו לא טוב, אבל רבינו נתן לנו דרך לצאת מזה, היום זה מאוד קל לחטוא, בעולם הטכנולוגי, בשניות אפשר ליפול בעמקי הקליפות, אברך יושב במשרד, והוא יכול לחטוא בהרף עין, אם הוא לא שומר על הלכות יחוד הוא יכול ליפול ברגע, חכמים הוסיפו לנו מנעולים כדי שלא ניפול, מערכות של אזעקה שלא נגיע לדברים גרועים, עשו את כל זה כדי לשמור עלינו, אברכים לומדים את ההלכות, ומתחילים לשאול למה הוסיפו לנו הרחקות והלכות, והם לא מבינים שהחכמים רצו רק לשמור עליו מאיסור כרת ממש, הם מרחמים עליו, ורוצים שהוא יחיה, ולכן הוסיפו לו גדר אחרי גדר, כי בשניה אפשר ליפול בעבירה, אבל מי שמקשיב לחכמים יכול לשרוד את החיים בקדושה.

אותו דבר זה בהלכות יחוד, אם יש לך עסק אתה חייב ללכת לשאול רב על כל ההלכות בזה, שואלים לפני שנופלים בזה, והרבה פעמים משתלם לסגור את כל העסק ולא ח"ו להיכשל באיסור יחוד, תקשיבו לי טוב, תסגרו את כל העסק, ברגע שנכנסים לשאלות כאלו אתה לא צריך עסק, כי מי שחוטא בסוף זה מתגלה, אם עברת עבירה בסתר לא תוכל להסתירו, כי אי אפשר להסתיר ניאוף, זה רק שאלה של זמן, בסוף זה יוצא, חז"ל מגלים לנו שלהקב"ה יש אריכות אפיים על כל דבר, הוא מחכה ומחכה שהאדם יחזור בתשובה, אבל חז"ל אומרים לנו שבניאוף זה לא ככה, בן אדם חוטא בסתר, והקב"ה מכריזו בגלוי, והתמונה שלו מסתובבת

את המקום המכוער ביותר שהיה מאז בריאת העולם, העיר סדום, אבל התורה אומרת וגם ללוט ההולך את אברם, היה צאן ובקר ואהלים, ואומר על זה התנא הקדוש ר' שמעון בר יוחאי בזוהר הקדוש בפרשתן, כל זמן שלוט הלך עם אברהם אבינו היה לו טוב, כל זמן שהלך עם אברם היה לו צאן ובקר ואהלים, ברגע שעזב את אברם רואים לאן הוא הגיע, כל עוד שהיה ליד אברם לא מדברים מהשתיה שלו והשכרות שלו, לא מדברים מהדברים המכוערים שהוא עשה והמקומות המכוערים שהוא היה, ורק אחרי שעזב את הצדיק הוא נפל לאן שנפל, ר' נתן היה אומר, שהבעל העבירה הגרוע ביותר, ברגע שהוא יחזיק את עצמו ליד רבינו הוא יוכל לתקן את הכל.

החידוש – איך אנחנו עדיין אצל רבינו

לכן התחלנו מיד בתחילת השיחה, שחובה עלינו להודות להקב"ה שאנו זוכים להתאסף שוב, ולהיות אצל רבינו, כשרואים מישהו עוזב את רבינו, אין בכלל שאלה למה הוא הלך, השאלה האמיתית היא, איך אנחנו עדיין כאן, זה חידוש שבחידושים שאנחנו עוד כאן, כשרואים מישהו שהתפוצץ לו המח מהתקף עצבים, אנשים שואלים מה קרה איתו, זה לא שאלה, השאלה הוא איך אנחנו יכולים להתאפק ולא להתפוצץ מעצבים, איך אנחנו זוכים לא לקבל התקף עצבים, איך אנחנו זוכים לרחמנות כזאת גדולה מהקב"ה, פעם אחד היה אצל ר' נתן שנכנס מישהו קצת משוגע, והתחיל לרוץ שם בבית מדרש, ור' נתן אמר שבעיקרון כולנו היינו צריכים להיראות כמותו, דהרי חז"ל אמרו אין אדם חוטא אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, וכשבן אדם יספור כל העבירות שלו, וכל המחשבות רעות שעשה, הוא יראה כמו רוחות שטות נכנסו בו, וגם אנחנו היינו יכולים לרוץ ככה בבית מדרש, רבינו אומר בחלק א' סימן ל"ו שכל המשוגעים מגיעים מפגם הברית, ואף חכמי הרופאים יודעים שיש לסרס את המשוגעים וכו', ולכן צריך מאוד להיזהר שלא יהיה לנו חלק עם המשוגעים, אבל הקב"ה

ללכת הבית, אם הולכים לבית כנסת, אז לומדים שיעור, ואין מה לשבת סתם בבית כנסת, אם הוא יושב ולא עושה כלום כנראה שאין לו שלום בית, וכל הדברים הטובים יתקיימו רק למי שהולך את אברם, למי שהולך עם הצדיק ולא עוזב אותו, אבל הסוף היה שאברהם אבינו הציל את לוט גם אחרי זה, כפי שרואים בשבוע הבא.

רעים וחטאים לשם שמים

מוהרא"ש היה תמיד מסביר את הפסוק, ואנשי סדום רעים וחטאים, הם היו מאוד רעים ואנשים חוטאים, לד' מאוד, כל כוונתם היתה לשם שמים כמובן, בפשטות הכוונה שהיו רעים וחטאים לד', אבל מוהרא"ש הסביר, שהם היו אנשים רעים, רשע מרושע, אבל הוא אומר לד' מאוד, הוא מתכוין רק לשם שמים, פוגעים באחרים, עושים מחלוקות, ולא יודעים את העונשים הגרועים שיש על מחלוקת, אפילו קטני קטנים נענשים על מחלוקות, גם אם התירוץ שלהם זה לשם שמים, רבינו אומר בתחילת ליקוטי מוהר"ן, שכשהיצר הרע מגיע לבן אדם, הוא מתלבש עם לבוש של מצוות, הרי היצר לא יגיד לבן אדם להפקיר את עיניו, ולא יגיד לגנוב ולגזול, ומסביר ר' נתן שיש שני דברים שהיצר עושה, א' מחלוקת, שהוא מסביר כמה זה מצוה לריב ולפגוע ולהכאיב ולדבר, חייבים לחגור חגורה, וללכלך על אחרים, וב' זה ענין הלב נשבר, היצר אומר שצריך להיות שבורים, זה מדריגה גדולה, ואז הוא משאיר את הבן אדם בדיכאון, הוא לא יוצא מהמיטה ולא מתפלל ולא עושה כלום.

היצר של שבירה ודכאון

שואלים מישהו למה הוא לא מניח תפילין, הוא עונה שהוא נפל לדיכאון, אבל הוא לא יודע שהתשובה שלו זה שאלה, למה באמת נפלת לדיכאון, זה מעשה יצר, היצר הסביר לו שזה מדריגה גבוהה לדעת שהוא כלום ולהיות שבור, וכשהוא כבר נחשב לכלום הוא כבר

בכל העולם, ואז יש לו מיד את התיקון לחטא שלו, כי הבושה מכפרת, חז"ל אומרים כל העובר עבירה ומתבייש בו מוחלין לו על כל עוונותיו, אבל הוא נשאר מבוויש בכל הזמן, ומאבד את המשפחה ואת הילדים, הם יתביישו להסתכל עליו, וכשבן אדם מציית לצדיק הוא לא יתחרט.

להקשיב לרופא

רבינו אומר ללכת כל יום למקוה, אז אנחנו נלך, כשמישהו הולך לרופא, והרופא אומר לו, אם אתה לא מפסיק לעשן, תוך שבועיים אתה מקבל התקף לב, גם אם הבן אדם מעשן חמש קופסאות סיגריות ביום, הוא לא יכניס סיגריה אחת בפה, אברכים אומרים שהפסיקו לעשן כי הרופא הסביר להם שאם לא יפסיקו לא יראו יותר את ילדיהם ונכדיהם, כשרבינו אומר שיש ללכת למקוה, אנחנו נלך, ולא נגיד שנלך מחר ופעם אחרת, מה שהרופא אומר זה מה שאנחנו נעשה, רבינו אומר ללכת להתפלל במניין, נלך, ואחרי זה להגיד תיקון הכללי, ואחרי זה ללמוד קצת חומש ומשניות ודף גמרא, ואחרי זה להביא קצת פרנסה, ולזכור מתי הזמן ללכת הביתה, ולא להיות כל הזמן עסוק עם החברים, מה יש לך מהחברים, עוד מעט החבר יהיה כל כך טוב איתך, עד שכבר תהיה חייב להלוות לו כל כך הרבה כסף, והוא יברח ממך, ואלו מעשים בכל יום ויום, עוזב את החברים, ולך הביתה לאשתך ולילדים.

להגיע הביתה בזמן

יש חנות בקריה שיש לו אברכים מאנשי שלומינו, והוא אומר שהוא מאוד מרוצה מהם, אבל יש לו בעיה אחת, שכשמגיע הזמן שמסיימים את העבודה, בשעה חמש - שש אחה"צ, כולם נעלמים, לא עוזר שום תירוצים שהעסק חייב אותם לעוד שעתיים, הם כולם לובשים חליפה והולכים, גויים היספניים יעבדו 16 שעות ביום, אבל לא אנשי שלומינו, בעל החנות מתלונן על זה, אבל הם צודקים, חייבים

שקרים צריך להגיד לפני שעושים שידוך... וסוף סוף הבחור התחתן אחרי כל החובות, וסוף סוף מצאו עבודה, ואז צריך להתחיל לדעת איך לדבר איתה ואיך עם החמות, וסוף סוף זוכים לילד, אחרי חדשים של רגשות מעורבים ומצבי רוח שונים, האשה יושבת בבית עם פחד עם התינוק החדש, והאברך יושב בבית מדרש ועושה קידוש ולוקח מזל טוב מכולם ומאושר, והיא בבחינת 'חלים כמבכירה מאימת דינך', וכמה כוחות צריכים להתאושש מהלידה, וירחם השם מי שעובר טלטלת נפש בעת הלידה, כמה רחמי שמים צריכים על זה, וסוף סוף זוכים והילד גדל והשיניים צומחים, וערים בלילות וכו', אני יעשה את זה מהר, סוף סוף הילד הולך לתלמוד תורה, ואז מגיע איזה ויכוח סוער, הוא טוען שהוא צודק והיא טוענת שהיא צודקת, ואז הולכים לאיזה מטפל שעושה שלום בית, וזה תלוי מי התקשר אליו קודם ומי שילם לו, כי אז הוא לוקח את הצד ההוא, אם היא תקשר לבכות, הוא מיד יקרא לאברך וכו', ומציע שקודם צריכים להיפרד עד שיתאוששו, והחריבו את הבית, אחרי כל היגיעות.

מי מדבר אם נכנס טענה של 'לד' מאוד, יש לו טענה עליה לשם שמים, ולפעמים יש אצלה טענה עליו, של לשם שמים, ואני חושב לעצמי למה אני עוסק בשידוכים, אם לא שמוהרא"ש היה אומר לי לעשות את זה, לא הייתי יכול להמשיך את זה, כי בסוף מוצאים משהו על מה לריב ולפרק את הבית, תוותרו אחד לשני, לא חייבים להיות צודקים, זה בכלל לא מעניין מי צודק, אני עוסק בשלום בית, אז אני מקשיב לסיפור עד הסוף, אבל לא חייבים לשמוע את הסיפור, זה בכלל לא מעניין, כי התירוץ הוא אותו תירוץ, לא משנה מי צודק, אני יכול להגיד מראש שהוא צודק, ואתן לו את זה בכתב, אבל חייבים להחזיק את הבית עם כל הכוחות ועם כל המחירים שרק שייך, לא מחריבים בית.

לא צריך להניח תפילין, ואם הוא כלום אז גם אשתו כלום ומותר לו כבר לצעוק עליה, וכנראה שכולם כלום, והכל מזוייף ומותר לו לדבר על כולם.

לברוח ממחלוקת

מוהרא"ש השאיר לנו צוואה, תסתכלו שם, מוהרא"ש הסתלק ביום חמישי, וזכיתי מוצאי שבת לפני כן, להיות אצלו בבית החולים ולהיפרד, וביום ראשון הגיע מכתב, תראו את המכתב שכתב ביום ראשון, ושם הוא מתחנן לתלמידים שלא יהיה מחלוקת, והוא כותב שבמשך כל ימי חייו הוא שנא את המחלוקת והתרחק מזה, ומבקש שככה יעשו אחריו, אני הבטחתי את זה למוהרא"ש אחרי ההסתלקות, במוצאי שבת כשלקחו את גופו הטהור לשדה התעופה עם האמבולנס, הנהג של האמבולנס דחף אותי פנימה, ואמרתי למוהרא"ש שלא יהיה לי שום חלק עם מחלוקת, זה היה יותר מהבטחה, ואני מבקש מהקב"ה כל הזמן על זה, שלא אהיה מעורב במחלוקת.

לפעמים מתארגנים בני משפחה לאסיפה דחופה, שחייבים לנתק קשר עם אחד מבני המשפחה, כל מיני מריבות טפשיות, גם אם אתה חייב לשבת באסיפה הזאת מחמת כבוד המשפחה וכדו', חס ושלום אל תשתף שום פעולה, ולא יהיה לך שום קשר עם המחלוקת, ואל תנתק קשר עם אף אחד, ואדרבה תדבר יפה עם כולם, וח"ו לפגוע ביהודי ולהכאיב ליהודי, ויש להרבות שלום ורעות, לתת מילים טובות ליהודי, לעשות טוב ליהודי, ובפרט אצלכם בבית.

תשמרו על הבית שלא יתפרק

ואני חייב לעצור כאן ולדבר שוב ושוב על זה, אברכים יקרים, אתם מתחילים לבנות את הבית, זה כל כך קשה, קשה למצוא שידוך, קשה לחתן ילדים, ב"ה מנסים להקל כאן למי שמוכן שיעזרו לו, אבל החיים קשים, כמה

העצה – תפילה

כך טובים.

בדרך כלל כשהבן אומר להוריו כמה אשתו מכאיבה לו וכו' הם כבר לא יוכלו להסתכל עליה כשהיא תבוא לשבת, אבל הורים חכמים עושים הפוך, וככה אני נוהג כשילדי הנשואים מגיעים, אולי הבעל ישמע כמה מרוצים מאשתו והוא גם יהיה מרוצה, וככה הפוך, ואני לא מדבר כשיש כבר בעיות, אלא תעשו הכל שלא יהיה בעיות, שיהיה להם טוב אחד עם השני, אבל להורים קשה לעשות את זה לכן אל תכניסו הורים לתמונה, תלכו לרב, והוא ידריך אתכם איך שיהיה לכם שלום בית, על ידי שאומרים מילים טובות בבית.

הקושי להגיד מילים טובות

אני כבר חקרתי ושאלתי מאות אברכים ובחורים, וראיתי שהדבר הקשה ביותר הוא לתת מילה טובה, אם מישהו כבר יודע להגיד משהו, הוא יגיד שהדגים טובים, למה שלא יגיד כמה הוא מעריך אותה, כמה היא יקרה בשבילו, ושלא יתחיל לספר סיפורים שהוא לא תינוק, והוא איש עסקים והוא לא מדבר ככה, והוא עסוק בלכסות את ההוצאות, אני שואל אברכים מתי אמרו בפעם האחרונה מילה טובה בבית, משהו מלב אל לב, לכבד אותה, הם לא יודעים מה אני רוצה מהם, הם היו רוצים שאשאל אותם אם סיימו את האור החיים הקדוש לפרשת השבוע, או את הכלי יקר, הם לא מבינים למה מדברים בשיעור ליל שישי כאלו דיבורים, זה ממש שטויות, לא מפסיקים לדבר כאן משטויות, מישהו אמר שהוא כל כך נהנה לקרוא את הגיליון, כי הוא סופר בשולחן שבת כמה פעמים כתוב שם על האשה, פעם אחד הגיעו לחמש עשרה פעמים, וכולם התגלגלו מצחוק, זה מצויין, אבל אחרי שסיימו לעשות צחוק, אשאל את האברך בשקט בצד, מתי בפעם האחרונה אמרת מילה טובה לאשתך, כמה שהיא אשה טוב וכמה אתה שמח איתה.

אולי לא מתאים לכם לדבר ככה, אבל מי

העצה להחזיק בית הוא על ידי שהולכים קצת לבית מדרש להגיד תהלים, ולעשות התבודדות, לסגור את הטלפון לדקה אחת, להדליק איזה שיר של התעוררות, ולצעוק לרבש"ע, רבש"ע אני לא יודע מה קרה שהיא איבדה את החן אצלי, כשמאבדים את החן לא משנה מה היא תעשה, לא יעזור, האברך רוצה לעזוב וזהו, ולא יודע מה מחכה לו בהמשך, הוא חושב שהוא יתחיל פרק ב', והוא ימצא מישהי יותר מתאימה, הרי זה דמיונות, אחרי זה יהיה יותר קשה, ולכן כשבנית בית, תחזיק את זה בכל מחיר שבעולם, ולעולם אל תערבו את ההורים בבית שלכם, ומנהסיון אני אומר לכם, שמההורים יצא רק גט רח"ל, כי הטבע של ההורים הוא, שאם הם שומעים שהילד שלהם סובל, הם מיד מפתחים שנאה וכעס נגד השני, והם רק יוסיפו שמן למדורה, הם תמיד יראו שהילד שלהם צודק, והשני הוא אכזר, אל תספרו כלום להורים.

הולכים לרב, דיין, ראש ישיבה.

דיברנו שבוע שעבר בפרשת נח, שחייבים שיהיה לכם תיבה, דיין או רב, שתוכלו לדבר אליו, אחרת נשטפים במבול, בעולם יש צרות צרורות, אנשים עוברים את מנהטן ורואים על חוף הים בנינים גדולים, הם לא יודעים שבכל חלון יש צרה, אחד אמור ללכת מחר לבית משפט, ואחד איבד את הפרנסה, ואחד נפל עם גניבה, ואחד עם מחלה, לא חסר צרות, חייבים תיבה שיציל אותך, תיבה שיגן עליך ועל משפחתך, אם זה רב או דיין שתשאל אותו מה לעשות, ומותר גם לשאול ראש ישיבה, או מגיד שיעור, מישהו שהוא לא ממשפחתך, ותתייעץ איתו מה לעשות, לפעמים יש יוצא מן הכלל שיש אבא שדואג לטובת בנו, וגם אם בנו סובל הוא רוצה שהבית הזה יחזיק מעמד, ואפילו שהבן דיבר נגד אשתו, כשהם מגיעים אליו לשבת, הוא עושה להם מצב רוח טוב, ואומר להם איזה נס שאתם נשואים, יש לכם חיים כל

אבינו שיהיה לו בן, לא אליעזר ירש אותנו, אלא אשר יצא ממעיך הוא יירשך, ואברהם אבינו לא מבין, והקב"ה מוציא אותנו החוצה ויאמר לו הבט נא השמימה, וספור הכוכבים אם תוכל לספר אותם, ויאמר לו, כה יהיה זרעך, והאמין בדי' ויחשבה לו צדקה, ורש"י אומר שהוא הוציא אותנו מהעולם, הקב"ה אמר לו אין מזל לישראל, גם אם לפי המזלות והכוכבים אתה רואה שלא יהיה לך יותר ילדים, אבל הקב"ה אמר לו תצא מהטבע והמזל, גם אם לפי דרך הטבע לא נראה שיהיה לך ילדים, הבעש"ט הק' אמר 'אין' מזל לישראל, 'אין' זה אחד [איינס] הקב"ה האחד הוא המזל לישראל, גם אם אומרים לך שאתה אף פעם לא תתארס, גם אם הרופא אומר שאף פעם לא יהיה לך ילדים, גם אם הרבי בחדר אמר לך שיצמחו לו עשבים על כף ידו אם אתה תצליח משהו, אבל הקב"ה אומר שאין לנו מזל וטבע, צא מאיצטגנינות שלך.

כשיש ליהודי אמונה שלימה בהקב"ה הוא יכול לפעול הכל בתפילה אחת, כשמוהרא"ש היה בחור הגיע לכאן מארץ ישראל ר' וועלוול חשין ז"ל, הוא היה אחד מגדולי חסידי ברסלב, והיה צדיק גדול, ובעל מקובל גדול, וידע הרבה חכמות, מוהרא"ש סיפר שהוא ידע כל זוהר הקדוש בעל פה, בנוסף לשאר ספרים כליקוטי מוהר"ן שידע בעל פה, והוא הגיע לגייס כסף והוא לא הצליח, וחיפש מישוהו שיעזור לו, והוא מצא את מוהרא"ש בשטיבל ברסלב, והוא ביקש ממוהרא"ש שיעזור לו ויראה לו כתובות של גבירים, אמר לו מוהרא"ש בוא נעשה דיל, אני יעזור לך לגייס כסף, ואתה תלמד אותי את חכמת הפרצוף וחכמת היד, ועשו דיל, והוא לימד את מוהרא"ש את כל הקווים, ואז היה למוהרא"ש רגש לחכמות האלו וחיפש הרבה ספרים על זה והשיג הרבה בזה.

יש אצל אנשי שלומינו הקלטה ממוהרא"ש מאחד השנים בפורים, שנת תשד"ס, הוא היה מאוד בגילופין, שמעתי את זה כמה פעמים, מוהרא"ש מאוד בוכה שם, ובאמצע הוא מדבר לבנו ואומר לו, אני הסתכלתי על היד שלי

שכבר זכה והגיע להיכל הקודש, ועבר את הבושה הנוראית הזאת, כבר יכול להתאים גם לדבר יפה לאשתו, אנשים מתביישים לדרוך כאן, ומבקשים שיביאו להם את הגילונות בשקט ובסתר, שלא יחשבו ח"ו שהם צריכים חיזוק, אבל מי שכבר כאן, ילך הביתה ויגיד מילה טובה, ויראה מה הוא יכול לעזור להכין את השבת.

אברך הראה לי יום אחד, שיש לו סימן של נשיכה על היד, היא נשכה אותו, והוא מבקש להתגרש, דבר ראשון עשיתי על זה התבודדות, ואמרתי לו שאני חייב לשמוע שני הצדדים, שיבואו יחד, הם הגיעו ביחד, ואז היא אומרת, שבמשך כל השבוע היא לא מצליחה לדבר איתו, כי הוא עסוק כל היום בפרנסה, נו היא מבינה את זה, אחרי זה מגיע יום שישי והוא לא נוקף אצבע בבית, טורחת ומכינה שולחן שבת, וכשאני מדליקה נרות ואני אומרת לו גוט שבת ואפילו לא מקשיב, אז התפוצצתי, אני יודעת שלא נושכים, ואני מאוד מתביישת מזה, אבל האם לא מגיע לפחות שיגידו לי גוט שבת אחרי כל מה שעשיתי, הוא כל הזמן חושב מהעסק והכסף ולא גורס אותי.

נכון שהסיפור הזה הוא קיצוני, אבל הלוואי שזה היה רק משל, אבל הנמשל בטח קורה, תתייחס אליה, תשמח אותה, תגיד כמה שאתה שמח בבית, וכמה נעים בבית, תגיד את כל המילים התינוקיות האלו, אנחנו כולנו תינוקים, הרי אם זה לא היה אשתך זה כבר לא תינוקי, להגיד שלום ולדבר יפה לשכנות ולעובדות המשרד זה בסדר רחמנא ליצלן, רק לאשתך אסור לדבר כל כך יפה ואתה מרגיש שזה תינוקי, רק בעבודה אתה תגיד שמה שהן עשו כל כך יפה, אבל לאשתך אתה לא מסוגל להגיד את זה, זה תינוקי, וככה גם להורים, קשה להגיד להם מילה טובה.

אין מזל לישראל

אני לא אעכב אתכם, אבל יש כאן עוד משהו שישבזה התחזקות גדולה, הקב"ה אמר לאברהם

התחיל עם תירוצים שהיא עוד צעירה והיא תגדל וכו', ר' נתן הבין שאין מה לדבר, הוא יצא החוצה והתחיל לצעוק, שרוצחים את הבן שלו, הרי אי אפשר לחיות ככה, ור' נתן חייב את בנו להתגרש, אבל יש לנו עצה על זה, תפילה, אנשים מיואשים, אבל אפשר לבקש על זה מהקב"ה, שיהיה לכם חיים טובים, אל תתייאשו, תפילה יכולה לעשות הכל, תתכסו עם הטלית ותבקשו מהקב"ה שאתם רוצים לחיות כיהודים, אתם תראו נסים ונפלאות, אומרים לי אחרי זה איך הכל השתנה, אך ורק על ידי תפילה, אברכים התחילו להתפלל ועשו לעצמם שיעור בחומש ומשניות וכל הבית התהפך להם.

אנשים אומרים למה צריך כל כך הרבה דרשות של חיזוק, הרי אף אחד לא מיואש, האמת היא שאנחנו כולנו מיואשים, לא מאמינים שאפשר לשנות את המצב, רבותי לא נתייאש מתפילה, נתפלל עוד תפילה ועוד תפילה, לא נתייאש משום דבר, גם אם פיטרו אותך שלש פעמים מהעבודה זה לא סיבה להתייאש, רבינו מספר על אחד שפיטרו אותו כל יום מהעבודה, כל יום היה לו עבודה אחרת ולא התייאש, עד שהמלך בעצמו יצא אליו, ככה אנחנו נעשה עד שמלך מלכי המלכים יצא אלינו, נפנה אליו בכל יום בבקשה ותפילה, נתחזק עם העצות של רבינו, ואם יש אפשרות ללכת לקבר של צדיק, ניסע לצדיק להתפלל שם, נשפוך את הלב להקב"ה, אם מישהו מרגיש שהוא רוצה לדבר אל הצדיק הוא יכול לדבר לצדיק, וקברי צדיקים זה מקום של קבלת תפילות, יש צינורות פתוחים, נשפוך את הלב, נספר מה שעובר עלינו, נספר את כל החובות שיש לנו, ואת הבזיונות שאין לנו אפשרות לקנות כלום לבית, ונראה נסים, אף שקו השולחן והפרנסה מראים שאין שום דרך, נראה ישועה גדולה, ד' יעזור לנו שנכניס בעצמותינו את הלימודים האלו, ואז יהיה לנו שבוע נהדר, גוט שבת.

וראיתי שיהיה לי רק חמש ילדים, והיות שאתה נולדת הילד החמישי, הייתי חייב להוסיף לך שם נתן, לילד הראשון הוא נתן את השם נחמן, אבל אמר שכל חייו הוא מר' נתן והספרים שלו, לכן הוא חייב לתת לילד הזה השם נתן.

תפילה יותר מחכמת היד והפרצוף

אבל אמר מוהרא"ש שהוא בדק הרבה ספרים בנושא הזה, עד שהגיע לשורה אחת וראה שכתוב שם, שאפילו אם נגזר על הבן אדם מה שנגזר, וקו ההצלחה או קו הפרנסה או קו החיים או שאר הקוים מראים שהוא לא יצליח, או יאבד את הפרנסה או החיים שלו, הוא יכול בתפילה אחת ובנתינה אחת של צדקה, להפוך את כל הגזירה, ולכן החליט מוהרא"ש שכל החכמה הזאת לא שווה כלום, כי אפשר הכל לבטל בתפילות ובמעשים טובים, וכפי שאמר הקב"ה לאברהם צא מאצטגינות שלך, אין מה להסתכל על היד ועל הפרצוף, גם אם אין שם זכר שיהיה לך ילדים, מ"מ אני אומר לך אשר יצא ממעיך הוא ירשך, יהודי יכול בתפילה אחת לבטל הכל.

יהודי מגיע לבית כנסת ביום שני או חמישי, בשעה שפותחים ארון קודש, הוא מכסה את פניו בטלית, ואומר, רבש"ע, אני לא יודע מה רשום עלי בחכמת היד והפרצוף, כמה אצטרך עוד להתיגע, אבל אין לי כח לזה רבש"ע, אני חייב לשלם הוצאות שכר לימוד ומכולת, עזור לי, ובחור שאין לו טלית יכול לבקש גם בלי טלית, בתפילה אחת אפשר לשנות הכל, בן אדם רואה שכל כך קשה לו בבית, הוא מדבר מילים טובות ומנסה הכל, והיא לא מוכנה לחיות איתו חיי נישואין, כשאני שומע דברים כאלו אני לא יודע מה לעשות, אין דרך לעזור לו, פעם אחת אמר לי מוהרא"ש להגיד לאברך להתגרש במקרה כזה, כמו שהיה עם הבן של ר' נתן, שהיא אמרה שלא רוצה לחיות איתו חיי נישואין, ור' נתן הלך לדבר עם אביה, והוא

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדרג גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געוועהן צו לערנען א דף גמרא

לזה שיטה שיעזור באמת, הם נותנים זריקות ומכניסים את האדם לדכאון עד שהוא בסוף מוציא נשמתו ירחם השם, אבל לרבינו יש דרך לעזור להם, אם הם באמת רוצים להתרפאות, לרבינו יש תרופה לכל מחלה ולכל סוג של התמכרות, רבינו אמר קח גמרא וקח משניות ותתחיל להגיד, עוד דף גמרא ועוד משנה, אשרינו שזכינו.

קידושין דף ע.

למדנו עכשיו את דברי הגמרא שכל מי שעזות פנים אינו אלא מהם [מהמשפחות הלא כשרות], כי זה סימן של ירא שמים, שיש לו מידות טובות.

היה לנו השבוע פדיון הבן, אצל ר' דוד, והוא לקח את ר' יואל לכהן, וחמיו של ר' יואל ג"כ כהן, והיה ממקרובי הרה"ק מסאטמאר זי"ע, והוא היה מאוד מסור להוריו, והרב מסאטמאר אמר שזה שהוא מכבד את הוריו זה סימן שהוא כהן מיוחס, ואת זה אנחנו רואים כאן בגמרא.

כל מי שעושה מחלוקת ומנסה לפסול אחרים, הוא עז פנים ומקומו לגיהנום, וחייבים מאוד להישמר מכל מי שמדבר על צדיקים וצוחק מצדיקים ומהתורה.

הריני מוסר מודעה שאני בעז"ה אשאר מקושר כל ימי חיי לרבינו הקדוש, אני רואה על אנשים שלאחד יש חלישות הדעת, ולאחד יש בלבולים, ואחד עוזב את ברסלב ואחד

קידושין סח.

- הדרן עלך פרק האומר, זכינו לסיים עוד פרק, אם לומדים קצת גמרא זוכים לישועה גדולה בכל ענייני החיים, בשלום בית, פרנסה, והצלחה בחיים, וביטחון עצמי, ועוד ועוד, אני לא מכיר את כל השמות העדכניות.
- למדנו עכשיו על המשפחות הלא מיוחסות, כמה אנחנו צריכים להודות להקב"ה שנולדנו במשפחות כשרות בישראל.
- התינוק שלי בוכה אני חייב לטפל בו ולסיים את השיעור, לילה טוב.

קידושין סט.

- כל מי שמחפש עצה איך להינצל מהעבירה, הוא מרגיש שבוער בקרבו תאוות ניאוף, בוער בקרבו לצפות בעבירות, או ח"ו לעשות עבירות, אני רוצה שתדעו שאין שום דרך לכבות את זה, מלבד התורה הקדושה, רק על ידי לימוד התורה, ואמירת דברי הגמרא, זה מרגיע את כל השגעונות של היצר.
- אנשים פשוט משתגעים מרוב עבירות, אנשים יושבים במקוה ומסתכלים, והם פשוט משוגעים, כי כולם רואים אותם איך שהם מסתכלים, והם ממשיכים להסתכל, בן אדם מסרק את הפאות שלו שעתיים במקוה, הוא פשוט משוגע, וצריך לאשפז אותו בבית משוגעים, הם חולים, יותר גרועים ממנוולים.
- למחלקת הרווחה והבריאות בעירייה אין דרך לטפל במחלות האלו, הם עוד לא המציאו

אומרים כל הזמן 'זה לא כזה פשוט', זה מאוד הפחיד אותי, מי יודע מה באמת הבעיה כאן.

עשיתי את מה שהשני למלכות עשה, כשאמרו לו שסתם עבדו עליו עם דמיונות, והלכתי לבכות ולבקש מהקב"ה על כך.

אבל צריך מאוד להיזהר מי החברים שלנו, ועם מי מדברים בני הבית, שגם להן יהיו חברים טובים, כי טלפון אחד של עשרים דקות יכול להחריב בית.

אני נשאר עם רבינו, אני נשאר עם מוהרא"ש, ד' יעזור לכולם, שבת שמחה ומאירה, אני לא יהיה שבת כאן בעיר, גוט שבת.

קידושין דף עא.

אין לכם מושג מה הגדלות של דף גמרא, נח לא ידע איך הוא יפתח את התיבה שהגינה עליו ועל משפחתו, איך הוא יכול להוציא את ילדיו החוצה מהתיבה, ואז הגיעה היונה ועלה זית בפיה, הביא 'בלעטל' [דף], והיונה באה להגיד שרק אם יש לך דף גמרא בפה אפשר לצאת מהתיבה, מי שיש לו בפה עלה זית, דף גמרא, ידע שהוא מוגן.

אבל צריך ללמוד תורה לשמה, מה זה תורה לשמה, אני לומד כי הקב"ה אמר לי ללמוד, ואז התורה משמחת את האדם, ומה שאתם רק רוצים, יהיה לכם על ידי התורה, בחורים, אתם רוצים שידוך? על ידי התורה יהיה לכם שידוך, אברכים אתם רוצים שלום בית? על ידי התורה יהיה לכם שלום בית, הנשים יעריכו אתכם, ואתם בעצמכם תעריכו את עצמכם, אתה רוצה פרנסה? תלמד תורה יהיה לך פרנסה, אתה רוצה עצה להיגמל מההרגלים הרעים? תלמד תורה תוכל לצאת מכל ההרגלים הרעים, מה אתה רוצה? אתה רוצה תיקון המעשים כי חטאת בפגם הברית, ואתה מתבייש מעצמך ואתה לא יודע איך להמשיך הלאה? העצה היא ללמוד גמרא, הגמרא תתקן לך את הכל.

עוזב את רבינו ולאחר יש קושיות, הריני מוסר מודעה שאני נשאר אצל רבינו הקדוש, אני לא יודע מה יהיה אם הקב"ה יקח לי את השכל, אבל אני מצדי נשאר אצל רבינו.

אברך הגיע אלי אתמול אחרי השיעור, שהוא לא יודע מה לעשות, שחברה של אשתו התקשרה לאשתו, ודיברה איתה עשרים דקות, ואימללו לה את החיים, היא במרה שחורה, ויושבת כל היום על הספה ובוכה, היא אומרת שאולי היא במקום של קליפות, אולי היא במקום של טומאה, האברך אומר לי, העולם חשך בעדי, היה לי בית מלא אורה מלא קדושה, ואשה צנועה וכשרה התקשרה אליה ואמרה לה שזה לא כל כך פשוט... וזהו, הבית נחרב.

אמרתי לאברך הזה, אברך יקר, אני רוצה שתדע שאלי לא הגיע איזה אברך כשר וצנוע לדבר, אלא אנשים באמת גדולים, אני נזכר עכשיו בזמנים שבתחילת התקרבותי, גדולי עולם ממש אמרו לי שזה מקום של קליפות, נ' שערי טומאה ממש, שהלבישו לבוש כאילו מדברים מהקב"ה, היום אני לא מבין בכלל מה היה המניעה, אבל אז היה לי מאוד קשה, הלכתי לצד ובכיתי להקב"ה ואמרתי, רבש"ע, וכי יכול להיות שזה טומאה, וכי יכול להיות שמה שזכיתי להיות שמח עם מצוות הוא דבר של קליפה וטומאה, וכי יכול להיות שכשאני מרגיש קירבת אלוקים אני בכת ש"ץ, רבש"ע אני לא יכול ללכת ממקום כזה שאני מרגיש קרוב אליך, אבל אם זה מקום טמא תיקח אותי מכאן.

מקום שמחזק אותי ללכת למקוה, וליטול ידים בבוקר, ומקום שמחזק אותי כל הזמן לא לראות עבירות, לא יכול להיות קליפות, ואמרו לי שהכל קליפות וכת ש"ץ, לא איזה אברך שבור אמר לי את זה, אלא אנשים שנענעו את עולם התורה עם ההלכות שלהם, והם אמרו לי שזה לא פשוט בכלל, אם עוד היו אומרים פרטים מה הבעיה, היה אפשר לדעת שאין כאן באמת בעיה, אבל כשרק

קידושין עב.

- אוי וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, זה שיר כזה יפה, שיהיה לנו מוח נקי ולב נקי.
- משיח יזרוק על כולנו מים, רבינו אמר שבינו לבין משיח אין שום חילוק, רק שלמשיח יקשיבו ויצייתו, יגידו שאם משיח אמר חייבים לעשות, ואני אומר ולא מצייתים. אבל אנחנו נציית לרבינו, הוא אמר שנלמד קצת גמרא, ואנחנו נעשה את זה.
- ניסיתם פעם לצנוח במצנח מהמטוס? או לגלוש בשלג וכו'? מי שלא ניסה הוא ממש בטלן, אגב גם אני בטלן כי לא ניסיתי, אבל כל מי שניסה אומר שזה משהו עילאי, מרגישים ממש אני לא יודע מה, מרגישים אולי שהולכים למות, אבל כל אלו שנהנים מזה, נהנים רק לאותם דקות שהם עסוקים עם זה, בדרך חזרה הביתה הם כבר מרגישים חלל ריק ורק מתכננים את הטיול הבא בעוד שלשה שבועות.
- אבל לימוד התורה הוא בדיוק הפוך, בשעת מעשה אולי לא מרגישים כלום, אולי קשה להגיד גמרא, אבל אחרי זה מרגישים כל כך טוב, כל היום זה אחרת, הולכים לישון אחרת, לא מרגישים ריק ומשועמם, אנשים שלא לומדים מרגישים שממש נמאס להם לחיות.
- למדנו היום בגמרא שאין צדיק נפטר מהעולם עד שנברא צדיק כמותו, אבל צריך להתפלל הרבה לרבש"ע, שנזכה להיות דבוק לצדיק, ושלא נשמע ליצנות על הצדיק, אני זכיתי וגדלתי במקום מאוד מאוד יפה, ומאוד חשוב, אבל ראיתי את המבוגרים שמסתכלים עלינו, על הדור הצעיר בזלזול, מה אתם מבינים בכלל מה זה צדיק, מה אתם יודעים מה זה רבי, ראיתי את הדודים שלי דיברו מהרה"ק מסאטמאר, ועיניהם זלגו דמעות כשדיברו ממנו, הם אמרו שהם זכו לראות צדיק והיה להם חיים, מה הם יכולים להגיד לילדים שלהם שלא זכו לראות רבי, ואני קינאתי בהם, וידעתי שלא אזכה להידבק לצדיק ולא

- ולמדנו היום גם שלא לריב בבית, סימן של מיוחס הוא מי שיש לו מידות טובות, כבר סיפרתי לכם, שהיה פדיון הבן ביום חמישי, ר' דוד עשה פדיון הבן, ולקח את ר' יואל הכהן שיהיה הכהן, אני לא מזכיר שמות אז אני אומר יואל הכהן, וחמיו ר' מאיר דייטש ג"כ כהן, הוא היה מאוד מקורב לרבינו הקדוש מסאטמאר, הוא היה מבני ביתו, והוא היה מאוד זהיר בכיבוד אב ואם, הוא מסר נפשו להוריו, ורבינו זי"ע אמר לו שזה סימן שהוא כהן מיוחס.
- כשבן אדם נכנע ומכבד את הוריו, זה סימן למיוחס, אם יש לך הורים בעיר, תעלה לביתם כל יום, זה לא צריך לקחת שעות ולא אמור לגנוב ממך את כל סדר היום, אבל תעלה תגיד שלום, אני אומר את זה לאברכים בקריה, אתם פוגשים את אביכם בבית כנסת, תיגשו ותגידו בוקר טוב, את האמא אתם לא פוגשים בבית כנסת, אז תיסעו עם הרכב ותגידו לה בוקר טוב, אולי תוריד את האשפה ואולי תחליף מנורה, בכמה דקות עזרת להם הרבה ושימחתם אותם.
- אנשים מתבגרים ואין להם כבר כח, אולי אתה יכול לעזור להם לפרק את הסוכה ולסדר את זה, ראיתי שנהיה דבר חדש, שאנשים מבוגרים מעל גיל חמישים לא בונים סוכה, הם מושכים איזה וילון ויש להם סוכה, כי יהודי בגיל חמישים – שישים, כבר לא יכול לעמוד על סולם ולבנות סוכה, והילדים לא עוזרים להם, אין להם ברירה ולכן קונים סוכה מוילונות, ולכן אני מבקש ממכם ילדים ונכדים תיכנסו ולכו לעזור, שיהיה להם סוכה נורמלית, זה הדבר הכי יפה שיכול להיות לעזור לסבים.
- וזה לא פלא שהסבים נוסעים לפסח לשבתון, יותר נכון פסחתון, כי הנכדים והילדים לא מגיעים לעזור להם לעשות פסח, כל מי שגר ליד הוריו שיעלה כל יום, ומי שלא גר ליד, שיתקשר בכל יום, אשרינו מה טוב חלקינו.

אזכה לחיים הטובים שהם זכו.

לצעוק עליו, ככה זה האנשים האלו, כל עוד שמחייכים אליהם הם מוכנים לקבל עול מנהיגות של רבא, אבל ברגע שהרבי אמר להם מילה אחת שלא התאים להם, הם כבר עוזבים אותו, הולכים לחפש רבי אחר, אם הרבי אומר שצריך לתקן משהו הם כבר לא מרוצים.

למדנו כאן על אסופי, לפי החוק אפשר להשאיר ילד ברחוב שהממשלה תיקח אותם, כי הממשלה כאן בארה"ב חייבת לגדל את הילדים, והיא אכן תומכת בכל המשפחות שיש שם ילדים, וכל הגבירים שואלים תמיד, על חשבון מי אתה מתחתן לגדל הרבה ילדים, על חשבון המיסים שלנו? אני רוצה להרגיע אותם, שכל המסים שלהם שולח עכשיו הנשיא לחמאס, הוא שולח לאזרחים בעזה לסיוע הומניטרי, זה יהיה מהכסף של המיסים של הגבירים, נבקש מהממשל שכל המיסים של הגבירים בברוקלין לא יגיעו ח"ו לאנשי שלומינו אלא לאפגניסטן ולאוקראינה, ולכל הארגונים ששומרים על העולם מהחום, ומשקיות פלסטיק וחד פעמי.

אנחנו יכולים ללמוד מהדף של היום, כמה צריך להודות להקב"ה שנולדנו בבתים כשרים בישראל, יש אנשים שאומרים שכל אלו שנהרגו כעת בטבח בשמחת תורה, הם לא שומרי תורה ומצוות וכו', מה הם אשמים, שלפני ג' דורות כבר עירבבו אותם הערב רב, הם נשמות ישראל שנשבו, רבינו זי"ע מסאטמאר בכה על כל דם יהודי שנשפך.

דיברתי עם ילדים שלומדים במוסדות אחרים, ואמרו לי שהמלמד שלהם אמר להם שצריך להתפלל על כל אלו שימותו, חס ושלום להגיד ככה, אנחנו צריכים להודות להקב"ה שזכינו להיוולד בבתים כשרים, ואנחנו צריכים לבקש שילדינו גם יקימו משפחות כשרות בישראל.

סבתא שלי אמרה לי, שפעם היא ביקשה שהיא תזכה לילדים טובים, שכל הילדים והנכדים שלה יגדלו יראי השם, אבל אחרי

אבל כשהתקרבותי לרבינו ראיתי שגם אני יכול לזכות לטעם הטוב הזה שהם זכו אצל הרה"ק מסאטמאר, גם אני יכול להיות דבוק ומקושר לצדיק, ואני אומר את זה לכם, שכולכם יכולים לזכות לזה.

ואל תקשיבו לכל אלו שבתוך היכל הקודש שמשגעים לכם את המוח, אנשים שישבו כאן שנים ואכלו כאן הרבה קוגל, ואומרים לכם: מה אתם יודעים בכלל מה זה היכל הקודש, אנחנו היינו אצל מוהרא"ש, היום אין מוהרא"ש... אני רוצה להגיד לכם, שאין שום דבר שהיה אצל מוהרא"ש שאין היום, הקב"ה נמצא כאן גם היום, והצדיקים נמצאים גם היום, רק צריך לחפש אותם ולמצוא אותם, ד' יעזור לכם שתמצאו, ובינתיים עד מנחה נשאר קצת זמן ללמוד קצת חומש וקצת משניות, ולדבר קצת, ולהיות קצת שמח.

קידושין עג.

דבר אחד אני רוצה להגיד לכם, שאין משהו יותר טוב לברוח לשם, כמו הדף גמרא, כי על כל אחד עוברים נסיונות קשים ומרים, ואם יש לבן אדם גמרא, הוא יצליח להמשיך לנשום, למי שיש את הסם הטוב, את העשבים הטובים, של דברי הגמרא, הוא יוכל לשרוד בנסיונות האלו.

מישהו שואל אותי, למה אתה כל כך שמח, האם אתה מסומם, עניתי לו, ועוד איך, יש לי סם מאוד טוב, רק ההבדל ביני לבינך, שאתה לוקח מהסם המוות, ואני לוקח מסם החיים, אבל שנינו על סמים, אני מאוד מסומם, אני לא כל כך מכיר את המילים האלו, כל תקופה יוצאת מילה חדשה, ומי שזוכה ממלא את עצמו בסם התורה.

למדנו על רבא שבעת שהוא אמר לבני מחוזה שהיו גרים, שמותר להם להתחתן עם כהנת, הם הביאו כולם מתנות, אבל כשרבא אמר להם שמותר להם גם ממזרת, הם התחילו

זה צריך להיות הלימוד הראשון בישיבה, שנים מקרא ואחד תרגום, וכל אחד שיש לו עסק חייב לעשות את זה למען העסק שלו, כדי שלא יפסיד.

קידושין דף עד.

אני רוצה להזמין את כולכם, תלמידי היקרים, בעזרת השם בשבוע הבא, יהיה הסיום של חצי ש"ס, אני רוצה שתתכננו ערב יפה, אולי אפילו על ספינה וכל מיני אורות וכו', כי מגיע לכם הכל, כי ישבתם ולמדתם דף גמרא בכל יום, והגעתם לחצי ש"ס.

נראה לי שזה יוצא ביום חמישי הבא, שכל אחד יבוא עם חולצה לבנה... יהיה סיום יפה.

אני התקרבתי למוהרא"ש בקיץ תשס"ד, ובחורף תשס"ה התחילו מחזור חדש של ש"ס, וזכיתי וצייתתי והתחלתי ללמוד ש"ס, וסיימנו בקיץ תשע"ב, ואז שוב צייתתי למוהרא"ש, וסיימנו בסוף תשע"ט ועשינו שבת גדולה סיום הש"ס, בשנת תש"פ, וב"ה עכשיו מסיימים חצי ש"ס, ובעז"ה עוד כארבע שנים נעשה את הסיום הש"ס הבא, נעשה שבת התוועדות במלון יפה, נגיע כבר מיום חמישי עד ראשון, כולכם תבואו בעז"ה נשואים עם הילדים.

וחבל אם תשבו שם בצד, ותסתכלו על כל מי שסיים את הש"ס, תתחילו עכשיו ללמוד, מהיום מתחילים ללמוד את הדף, גם אם לא מבינים, מותר להבין מה שלומדים, אבל כל מי שרוצה ללמוד אך ורק אם הוא מבין, לא יצליח בזה, כי יום אחד הוא עסוק ויום אחד יש לו כאב ראש, ולמחרת יש תירוץ אחר, אבל מי שיש לו דרך הלימוד יכול לגרוס דף גמרא, ואין מי שלא יכול לעשות את זה, תתחילו כבר היום.

• זה היא חשבה, שאם רק הילדים שלה יהיו יראי השם וצדיקים, עם מי היא תשתדך, היא לא תמצא שידוכים לילדים, ואז היא החליטה להתפלל כל יום על כל עם ישראל, שלכולם יהיו ילדים טובים ויראי השם, וכך היא תמצא שידוכים טובים.

• אתם עוד מעט מחתנים, רק אתמול נכנסתם לישיבה, ומחר אתם מחתנים את הילדים שלכם, הזמן רץ, תסתכלו לאחור, נכנסתם לישיבה לפני 13 שנה וזה נראה לכם כמו אתמול, אז מחר אתם מחתנים את הילדים בעז"ה, תתחילו לחשוב על זה ולהתפלל על זה.

• אני זוכר שהגעת לכאן לפני 15 שנה, כל ערב הגעת עם טנדר שלם של בחורים מהישיבה בקרית יואל, הגעתם הרבה פעמים מאוחר מדי, אחרי השיעור, והייתי נותן לכם שיעור מיוחד בשבילכם, ברוך השם.

• פעם הייתי עסוק הרבה באמירת כל התפילות והפיוטים המצויות בספרים, היום אני כבר לא רגיל בזה כל כך, כי אני מתפלל הרבה באידיש, אבל מאז הבר מצוה שלי, התפללתי על ילדים טובים, מאז שנהייתי בן 13 לא עבר יום אחד מבלי להתפלל תפילת השל"ה, אני מכיר את זה טוב בעל פה, תתרגלו להגיד את תפילת השל"ה, היום אני התרגלתי להתפלל בעיקר באידיש.

• נשאר קצת זמן עד מנחה, תעברו קצת על הסדר, יושב כאן אברך שיש לו פרנסה, שהוא מערער על דוחות של המשטרה, הוא היה מעדיף שלא תעברו על הסדרה, כי מי שעובר על הסדרה לא מקבל דוחות, ולא יהיה לו פרנסה, כי מוהרא"ש היה אומר שאם עובר שבוע ולא עברו על הפרשה, חייב להיות איזה נזק, או תאונה קטנה או דו"ח, או מאבדים את הארנק, או נשבר הטלפון או נפל למים, או המכונת כביסה וכו' וכשזה קורה צריך לעשות חשבון נפש ולבדוק אם עברתם על הסדרה.

שבת קודש פרישת לך לך תשפ"ד בצל ראש הישיבה

כפי שנמסר במערכת קול ברסלב

- היה מתוכנן שראש הישיבה יסע עם הבחורים לשבת התוועדות, אבל לבסוף אמר ראש הישיבה שדוחה את הנסיעה לשבוע הבא, ונשאר בווייליאמסבורג.
- בישיבה התחילו להכין סעודות שב"ק לבחורים, שלא יצטרכו ללכת לאנשים לאכול, אחרי התפילה ושיחות עם אברכים, נכנס ראש הישיבה לחדר אוכל של הישיבה, ובדק מי הבחורים שאוכלים שם, ושאל, אתם לא שרים זמירות? וכשענו ששרים, התיישב ראש הישיבה בשולחן למעלה, והתחילו לשיר שלום עליכם.
- ראש הישיבה אמר: בעז"ה כולכם תתחתנו, תעשו חשבון שיש כאן בישיבה כעת ארבעים וחמש בחורים, ובערך עשרים מתוכם בגיל השידוכים, ובשנה האחרונה התארסו כאן עשרים בחורים, זה אומר שכאן בישיבה כולם יתחתנו בקרוב, ולכן אני מבקש ממכם, כשתתחתנו תעשו סעודות יפות, לשיר זמירות יפה, ולעשות אוירה נעימה ושמחה.
- כמה אברכים נכנסו לעמוד שם בצד, ואמר להם ראש הישיבה, זה לא בחינם, אני לוקח כסף על ההצגה, תלכו כולם הביתה, מחכים לכם בבית.
- כשהגיעו לאשת חיל, אמר ראש הישיבה, אני חייב ללכת הביתה, יש לי אשה וילדים שמחכים לי, תעשו סעודה יפה.
- בשבת אחים ליל שבת, דיבר ראש הישיבה על יהודי שיש לו שני בנות מבוגרות בבית, ואמר שהתחנן לאבא כשהן היו בגיל שבע עשרה, שיקח בשבילם בחור מהישיבה, והוא לא הסכים, ועכשיו הם התבגרו וסובלים.
- ראש הישיבה שר המון ניגונים בשונה מכל פעם, והציבור השתתף בשירה, ואמר: אם אתם מכירים כל השירים זה לא מעניין, אני צריך לחפש שיר שאתם לא מכירים, כדי לעשות מעניין.
- ואמר שרש"י מביא השבוע אצל אברהם, כשחזר פרע הקפותיו, ואמר שאפשר לדייק, כשחזר, כשאחד חוזר בתשובה ורוצה להיות יהודי, דבר ראשון יפרע הקפותיו וישלם את החובות, כפי שרבינו אומר בספר המידות, מי שרוצה לשוב יזהר מלהיות בעל חוב, ראש הישיבה אמר שבקרוב יצא ספר אשר היה אל יואל, וככל הנראה יהיה שם האימרא הזאת.
- ראש הישיבה הקריא את הפתק של הילדים מהחדר, והקריא את הסיפורים של תפילה, וילד אחד אמר שביקש מהקב"ה שרוצה נגן ורוצה להיות צדיק, ואמר ראש הישיבה שזה חידוש של היכל הקודש, שאפשר להיות צדיק גם אם יש לך נגן, ולא חייבים להיות פרוש מכל העולם כדי להיות צדיק וירא שמים.
- בשבת בבוקר בעת לימוד הזוהר, לימדו בפרשת בשלח, לימדו המון מתוך הספר,

בסעודה שלישית לימד ראש הישיבה בחיי מוהר"ן בסימן תקפ"ז, ר' נתן כותב ששמע שאחד מבני הנעורים הקטנים היה בחדרו של רבינו והתחיל לבכות שרוצה להיות איש כשר, ורבינו כבר שכב על מטתו, ונעמד רבינו וישב על מטתו והתחיל לדבר עמו, והורה לו הדרך שיהיה לו שיעור אחד לכל הפחות.

והשיעור הראשון שחייבים שיהיה, זה לעבור על הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום, ואמר, שהרבה לא יודעים שיש הלכה מפורשת שנפסק במשנ"ב שמאחרי הסעודה בשבת בבוקר כבר מתחיל הפרשה של השבוע הבא, וזה כבר לא זמן לעבור על הסדרה הקודמת.

אבל לא משנה מה היה עד היום, אם כן עברו על הפרשה עד היום או לא, מתחילים כעת, לא מסתכלים מה היה בבראשית, נח ולך לך, מתחילים עכשיו מפרשת וירא, ותבקשו על זה מהקב"ה שתצליחו על זה, ואם אתם רוצים להיות יראי השם, תבקשו על זה מהקב"ה.

אחרי ערבית היה אבות ובנים, ואחרי זה לימוד דף גמרא, ואז דיבר ראש הישיבה על אחד השיחות האחרונות שהיה לו עם מוהרא"ש, על ענייני קדושה ועל מקרה שהיה, ומוהרא"ש אמר לו, שזה מה שעושה אותו כל כך חולה, וחייבים לדבר עם הילדים להישמר מזה.

• כמעט בלי דיבורים נוספים, ואחרי שלמדו הרבה בזוהר מענייני קדושה, אמר ראש הישיבה: אולי בגלל זה לא מרשים לאנשים ללמוד זוהר הקדוש, כי מדברים יותר מדי מענייני קדושה ושמירת הברית.

• ביום שישי כבר הודיע הראש ישיבה שיתחילו להתפלל מוקדם, ואכן התחילו להתפלל מאוד מוקדם, ב8:45 כבר התחילו להתפלל, ואמר שאחרי שיזיזו את השעון, רצונו הוא, שיתחילו כבר ב8:30.

• היה קידוש מאחד המלמדים, וראש הישיבה לימד את המעשה השני, שהלכו לחפש את הטבעת ותעו בדרכים, ואמר שכל אחד תועה בדרכים שלו, ויש עצה אחת, לבקש על זה מהקב"ה, אחד תועה ולא מוצא פרנסה, ואחד תועה ולא מוצא שידוך, ואחד תועה בעבודת השם ונופל, והעצה היא להתפלל על זה, ולבקש מהקב"ה שיוציא אותך מזה.

• אחרי זה דיבר ראש הישיבה בנושא לעבור על הפרשה, ואמר שאפשר ללכת עם שטריימל גבוה וטלית קטן של צמר, ולא פותחים חומש, ולא עוברים על הפרשה, למה שלא יקחו חומש כל יום כמה דקות.

• בשבת בבוקר גם אוכלים הבחורים יחד, אבל ראש הישיבה הלך מיד הביתה.

***